

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و دهم مجمع‌شورای فقهی شورای نگهبان مورخ ۱۳۸۹/۸/۲۲ مشتمل بر بررسی لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۲۴، بند «الف»، شماره ۲: حمایت مالی و تسهیل ...

بررسی: مناسب است مجلات علمی و پژوهشی مورد حمایت، مقید به مجلاتی گردد که مخالف با مبانی و ارزشهای اسلامی و انقلاب اسلامی نباشد.

این اشکال در عنوان‌های ۱ و ۳ و ۴ این بند نیز قابل توجه است.

ماده ۲۴، بند «ب»: دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات آموزش ...

بررسی: ۱ در قوانین و مقررات عمومی ... چه بسا امور شرعی لازم‌الرعایه نیز وجود داشته باشد و اگر چنین باشد عدم الزام به عمل نمودن به آنان خلاف شرع می‌باشد و لذا مناسب است قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌ها ... ملاحظه شود و از عدم الزام به امر مطلق خلاف شرعی لازم نیاید.

۲ با توجه به استثناء قوانین و مقررات عمومی در مورد دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات مورد اشاره در صدر، و لزوم عمل به مصوبات و آئین‌نامه‌های مصوب هیات امناء، مصوبات آنها شامل مصوباتی که به صورت قانون بوده - نه مجرد آئین‌نامه - نیز می‌گردد و مستلزم قانون‌گذاری بوده و لذا خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود: مراد آن است که مصوبات ایشان بر اساس قانون باشد و بر اساس قانون ایشان حق قانون‌گذاری ندارند و طبعاً منظور مجرد تدوین آئین‌نامه می‌باشد.

ماده ۲۴، بند «ح»: دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش ...

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که اختصاص یافتن مبالغی به دستگاه‌های خاص که بر اساس اعتبارات مصوب مورد اشاره در اصل ۵۳ نباشد، خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی می‌باشد. مگر این که گفته شود اصل لایحه و از جمله بند مذکور نوعی برنامه‌ریزی می‌باشد و دولت و مجلس باید بر اساس این بندها قانون‌گذاری نموده و آن را در بودجه و اعتبارات مصوب قرار دهند.

شماره: ... ۸۹/ف/۳۵۸
تاریخ: ... ۱۳۸۹/۸/۲۳
پیوست: صلوات

ماده ۲۴، بند «ی»: دانشگاه‌های کشور، حسب مورد ...

بررسی: اگر منظور این است که روش مذکور، راه منحصر برای ایشان بوده و طبعاً راه مذکور در بند «ح» برای ایشان میسر نیست، بند مذکور مستلزم تبعیض ناروا و خلاف بند نهم اصل سوم قانون اساسی می‌باشد.

ماده ۲۴، بند «ک»، تبصره ۱: پذیرش دانشجو در شعب دانشگاه‌های مذکور...

بررسی: تعیین ضوابط پذیرش دانشجو برای دوره کارشناسی توسط کارگروه ... و برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی توسط دانشگاه‌ها ... نوعی قانون‌گذاری بوده و خلاف اصل ۸۵ می‌باشد.

ماده ۲۹ مکرر: وزارت کار و امور اجتماعی ...

بررسی: اگر منظور تنظیم سند ملی مذکور و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی می‌باشد مانعی ندارد. توضیح این که در این جلسه تا پایان ماده ۲۹ بحث شد.

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم‌آبادی
رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و یازدهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۹/۸/۲۹ مشتمل بر ادامه رسیدگی به لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (از ماده ۵۲)

در این جلسه از ماده ۵۲ مصوب مجلس شورای اسلامی تا ماده ۶۸ مکرر ۱۱ رسیدگی شد که نتیجه آن بشرح زیر اعلام می‌شود.

ماده ۶۷: در مورد آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی ...

پرسش: تجویز تصویب دستورالعملی که شامل رویه‌ها، ضوابط و نحوه برخورد با متخلفین است مستلزم تجویز قانون‌گذاری توسط کارگروه موضوع ماده (۶۲) است و لذا خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

ماده ۶۸ مکرر ۸: کلیه اعضاء اتاق بازرگانی ...

پرسش: اگر موارد واریزی توسط اعضاء مذکور شبیه مالیات بوده که جزء درآمدهای دولت می‌باشد واریز این مبالغ به حساب اتاق‌های مذکور - نه به حساب خزانه‌داری کل - خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی می‌باشد.

و اگر واریز مبالغ مذکور بعنوان غیرمالیات می‌باشد مجلس و دولت حق الزام ایشان به واریز مبالغ مذکور را ندارند و الزام ایشان خلاف شرع می‌باشد.

توضیح اینکه در این جلسه تا پایان ماده ۶۸ مکرر ۱۱ بحث شد.

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسن طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

شماره: ... ۸۹/ف/۳۵۸
تاریخ: ... ۱۳۸۹/۸/۲۳
پوست: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و دوازدهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۹/۹/۶ مشتمل بر ادامه رسیدگی به لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (از ماده ۷۱)

در این جلسه از ماده ۷۱ مصوبات مجلس تا پایان ماده ۹۲ رسیدگی و بشرح زیر اعلام نظر شد.

ماده ۷۳، بند ۵: تمامی معاملات و قراردادهای خارجی ... موارد استثناء به تأیید ...

پرسش: پاسخ به این سؤال مناسب است که آیا اطلاق تجویز موارد استثناء و تأیید آن توسط کمیته مزبور، مستلزم تجویز قانونگذاری نمی‌باشد خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی به حساب آید؟

ماده ۷۷ مکرر: استفاده از تسهیلات مالی خارجی ...

پرسش: به قوت خود باقی ماندن تسهیلات مذکور، مشروط به آن است که استفاده از این تسهیلات، مشمول اجازه مجمع تشخیص مصلحت باشد و الا چه بسا خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۸۱: ترکیب اعضاء شورای پول و ...

پرسش: تصمیمات شورای مذکور جنبه اجرائی داشته و لازم‌الاجراء می‌باشد و لذا وارد نمودن افراد غیراجرائی در این شورا - افراد مذکور در بند ۷ تا ۱۱ - خلاف اصل ۶۰ قانون اساسی می‌باشد مگر اینکه افراد مذکور بعنوان نماینده رئیس‌جمهور در این شورا شرکت نمایند که باید این خصوصیت ذکر گردد و الا ایراد فوق‌الذکر وارد است.

ماده ۸۹ مکرر ۱، تبصره ۱: ایجاد و ثبت نهادهای پولی و اعتباری

پرسش: آیا لفظ «لیزینگ» لفظ غیرفارسی نمی‌باشد و بکارگیری آن مخالف اصل ۱۵ قانون اساسی نیست؟

ماده ۸۹ مکرر ۱، تبصره ۳: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ...

.. شماره: ... ۸۹/ف/۳۵۸
 .. تاریخ: ... ۱۳۸۹/۸/۲۳
 .. پیوست: صلوات

پرسشی: عموم تصویب ضوابط شامل قانونگذاری بوده و وضع جریمه نیز خود قانونگذاری می‌باشد و لذا خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی است.

ماده ۸۹ مکرر ۱، تبصره ۵: شرایط و ضوابط ایجاد ...

پرسشی: ایراد تبصره ۳ در این تبصره نیز جاری است.

ماده ۸۹ مکرر ۲، بند ب: ترویج استفاده از ابزارهای ...

پرسشی: آیا استفاده از لفظ «صکوک» خلاف اصل ۱۵ قانون اساسی نمی‌باشد؟

ماده ۹۲ مکرر، تبصره ۱: پرداخت هر گونه سود سهام ...

پرسشی: با توجه به اینکه شخص سهام را بصورت اقساط خریده است از نظر شرع تمام سود سهام ملک او است و ممنوع نمودن استفاده از سود سهام مذکور مستلزم ممنوع ساختن اشخاص از تصرف در مال خود بدون وجه شرعی بوده و خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۹۲ مکرر، تبصره ۲: سازمان خصوصی‌سازی ...

پرسشی: با توجه به اینکه این مورد از مصادیق خیار تأخیر نیست، بعنوان تقاص می‌تواند این شخص این عمل را انجام دهد. توضیح اینکه در این جلسه تا پایان ماده ۹۲ مکرر بحث شد.

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسن طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

.. شماره: ... ۸۹/ف/۳۵۸
 .. تاریخ: ... ۱۳۸۹/۸/۲۳
 .. پیوست: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و سیزدهم مجمع شورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۹/۹/۱۳ مشتمل بر ادامه رسیدگی به لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (از ماده ۹۶)

ماده ۹۷، بند «الف»، تبصره: تشکلهای موضوع این ماده

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که اطلاق مقصر دانستن تشکلهای موضوع ... شامل مواردی که تقصیر و خسارت ناشی از افراد خاص نیز می‌باشد می‌گردد و لذا مقصر دانستن و پاسخگو و مسئول خسارت دانستن نفس تشکلهای در این فرض مشکل است در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که تبصره مذکور چنین اطلاقی نداشته و شامل مواردی که تقصیر ناشی از نفس تشکلهای نیست نمی‌گردد.

ماده ۹۷، بند «ب»، تبصره ۳: میزان عوارض موضوع این ماده ...

بررسی: تصویب فهرست و عوارض مربوطه توسط شورای اقتصاد چه بسا مستلزم قانونگذاری بوده و خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

ماده ۹۷، بند «ه»، شماره ۱: اشیاء عتیقه و میراث فرهنگی ...

بررسی: منع نمودن افراد از تصرف در اموال شخصی خود خلاف حکم اولی شرع می‌باشد.

ماده ۹۷، بند «ه»، شماره ۲: اقلام خاص دامی ...

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که اشکال مذکور در بند ۱ در این بند نیز جاری است.

شماره: ... ۸۹/ف/۳۵۸
 تاریخ: ... ۱۳۸۹/۸/۲۳
 پیوست: صلوات

ماده ۹۹: ادغام شرکت‌های تجاری موضوع ...

بررسی: ۱- انتقال کلیه حقوق و تعهدات، دارایی، دیون و مطالبات شرکت ... عمومیت داشته و شامل مواردی نیز می‌گردد که شرعاً قابل انتقال نمی‌باشد.

توضیح اینکه مثلاً انتقال حق خیار حیوان به شرکت جدید وجهی نداشته و خلاف شرع می‌باشد زیرا شرکت اول بخاطر اینکه طرف قرارداد با شرکت دیگر است دارای حق خیار می‌باشد و انتقال این حق به شرکت دیگر که اصلاً طرف قرارداد نبوده است خلاف شرع می‌باشد. همچنین نمی‌توان قراردادی منعقد نمود که بر اساس آن دیون یک شخص یا یک شرکت به دیگری منتقل گردد مگر اینکه تحت عنوان خاصی قرار گیرد.

حاصل اینکه انتقال حقوق، تعهدات، دیون در مواردی که دارای مجوز شرعی بوده و ادله شرعی آن را شامل می‌شود بلامانع است و در غیر این صورت اشکال دارد.

۲- با توجه به وجود موارد خلاف شرع متعدد در قانون تجارت، ارجاع دادن به عمل نمودن بر اساس قانون تجارت، خلاف شرع می‌باشد.

۳- ماده مذکور مستلزم توسعه دادن موضوع قانون کار می‌باشد و با توجه به اینکه قانون کار مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌باشد، توسعه دادن موضوع قانون کار نمی‌تواند از طرف مجلس انجام شود زیرا این توسعه بحکم اولی خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۱۰۱، تبصره ۲: عملیات مربوط به دفاتر تجاری ...

بررسی: لازم است موارد ارجاعی بررسی شود تا خلاف شرع نباشد.

ماده ۱۰۲ مکرر ۲، تبصره: کالاهای غیر منطبق ...

بررسی: ۱- اطلاق معدوم نمودن کالاهای مورد اشاره از جهت شمول نسبت به کالاهائی که وجود آنها برای کشور دارای ضرر نمی‌باشد خلاف شرع می‌باشد.

۲- الزام نمودن ورثه به هزینه نمودن جهت عودت دادن کالاهای مذکور وجهی نداشته و خلاف شرع می‌باشد. توضیح اینکه در این جلسه تا پایان این ماده بحث شد.

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان